

различни страни - б.а.) и че строго ще се накажат ония, които се осмеляват да престъпят тия царски заповеди“. Младият турски чиновник повелява да се освободят „всичките запрени, които според владиката бяха са запрели, с кефилнаме за да ги осъди полека лека, което и почна тоз час деятелно да струва, и както са научаваме, до сега никой не се е намерил за наказание, напротив някои уже се оправдаха и познаха за съвсем невиновати и се освободиха, а другите ще са изпитат и съдят“⁴. В тази трудна мисия Мидхат ефенди не се ограничава само в църковната разпра, а обикаля и селата, въвежда нови правила за работа на общините, поставя под контрол откупната система. В резултат на нововъведенията, селяните имат възможност да се избавят от системните злоупотреби от страна на богатите откупчици и алчни селски чорбаджии. След отпътуването му търновци благодарят на правителството, че е изпратило човек като Мидхат ефенди „справедлив, доброжелателен и милостив“⁵.

Със своите успешни мисии младият чиновник печели симпатиите на българското население, а печатът започва още по-внимателно да следи дейността му. „Цариградски вестник“ не пропуска назначаването му за управител на Нишкия еялет. В обширен материал изразява надеждите на жителите на пограничната област, че новият управител ще успее да умиротвори района и да донесе благоденствие на поданиците⁶. Само след няколко месеца се коментират и първите положителни резултати - улиците са изчистени, хигиенизират се градските тъмници, започва строителство на нови пътища и мостове, обръща се внимание на състоянието на училищата⁷.

Начинанията на Мидхат паша в Ниш се наблюдават с интерес от всички, а постиженията му вдъхват надежди на столичните реформатори, които имат възможност на практика да убедят себе си и другите, че това е правилният път. Успехите на нишкия генерал-губернатор са причина да бъде върнат в Истанбул и поканен да сподели своите идеи и натрупан опит. В броя си от 18 юли 1864 г. в. „Съветник“ съобщава, че Мидхат паша е отзован, пристигнал е в столицата и незабавно е приет от султан Абдулазиз⁸. На тази среща османският владетел официално го уведомява, че по искане на Фуад паша и Али паша е включен в ръководената от тях група, която разработва проект за административна реформа. Новата правителствена комисия започва работа незабавно и въпреки че работи под силен натиск от страна на опозицията, успява да разработи закона за новото административно деление и формирането на вилаетите. Мидхат паша е назначен за управител на експерименталния Дунавски вилает, което е голямо признание за досегашната му реформаторска дейност.

Застанал начело на една огромна административна област, Мидхат паша за-